

A SZENT-ISTVÁNI GONDOLAT.

Írta: Koppány István.

A szent-istváni gondolat jelenti a történelmi Magyarország népeinek egységét a közös múlt, a közös kultúra jegyében. Ez a gondolat a Kárpátok medencéjében gazdasági és kulturális jólétet akar teremteni minden nemzetiség számára, összeakarja fogni a Kárpátok medencéjének népeit a szeretet, a megértés és a béke jegyében. Kereszténységet akar biztosítani az élet minden vonatkozásában. Európai missziója pedig: Nyugat kultúráját védeni mindazon törekvésekkel szemben, amelyek akár a szovjet, akár az ortodox előretörés, akár keleti veszélyek alakjában, vagy bármi más formában fenyegetik a keresztény európai gondolatot.

A szent-istváni gondolatnak nagy jelentőségét a nyugati nemzetek katolikus gondolkodói, tudósai és politikusai mindinkább megértik már, sőt azon nézetüknek is adnak kifejezést, hogy a szent-istváni gondolatnak ezer esztendőn keresztül teljesített történelmi missziója nem szűnt meg napjainkban sem, hanem ezt a missziót a jövőben is teljesíteni kell. Nyugat katolikus gondolkodói a magyar igazságtalanságok jóvátételét, a magyar revíziót is a fentiekből következőleg, természetesen a szent-istváni gondolat jegyében vélik és óhajtják megoldani, hiszen nem egyszer olvashattunk a szent-istváni gondolat, a magyar Szent Korona eszméje nemzeteket összekötő jellegéről. Szerintünk egy szűk, faji gondolat jegyében álló Magyarország a revízió, illetőleg a nemzetiségi területek visszanyerése után szintén elmérgesítené a dunavölgyi helyzetet, másrészt nélkülözné azt a keresztény erkölcsi erőt, amelyre a katolikus nyugatnak is olyan nagy szüksége van és amely a szent-istváni hivatástudatból folyik, tudniillik: a kereszténység védőbástyájának lenni és a krisztusi kultúrát bárholra fenyegető veszélyeket feltartóztatni. Hajlandók sikkra szállni a történelmi magyar jogok és a revízió érdekében, viszont szükségük van arra a rendező tényezőre és erőre a Duna völgyében, amelyet a szent-istváni gondolat jelent.

Paul Claudel, a nagy francia költő és diplomata nemrég így nyilatkozott a szent-istváni gondolat és Dunavölgyi mai kérdésének kapcsolatáról:

„Az imént kezembe került Szent István király könyve, az Ó Intelmei a fiához. S a nagyszerű gondolatok olvasása közben éreztem, minő nagy nemzet ez a magyar nép, amelynek már kilencszáz évvel ezelőtt, a mai európai emberiség hajnalán, ilyen halhatatlan eszű királya volt. En Szent Istvánt a messzi középkor legnagyobb diplomatájának tartom. A diplomácia művészete az egysége-

Két kitüntetés.

A hivatalos lap szerdai száma közölte, hogy a kormányzó a hazai szénbányászat fejlesztése körül szerzett érdemeik elismerésül Bérczy Sándor m. kir. bányügyi tanácsosnak, a Salgótarjáni Kőszénbánya R. T. salgótarjáni bányaművei igazgatójának a m. kir. bányügyi főtanácsosi, továbbá Buczkó Gábornak, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű R. T. salgótarjáni bányagondnokának a m. kir. bányügyi tanácsosi címet adományozta.

A kitüntetések a salgótarjáni szénmedencében mindenkinben osztatlan örömet keltettek, mert a kormányzói kegy két olyan egyén felé fordult, akik a hazai szénbányászat kiemelkedő szakértői és vezetői alakjai s akik kiváló emberismeretükkel, közismerten nemes gondolkodásuk — s jószívűségükkel a társadalom minden rétegének legnagyobb tiszteletét, szeretetét, és őszinte megbecsülését vívták ki a maguk számára. A magyar közgazdasági élet ama tényezői ök, kik évtizedek óta csendben, zajtalanul munkálkodnak a hazai szénbányászat fejlesztésén, a közgazdasági és szociális élet emelésén, a kulturális és jóléti intézmények fokozásán. Bennük nemcsak az alájuk beosztott alkalmazottak és munkások találják meg mindenkor atyai támogatójukat, tanácsadójukat, hanem a vállalatokon kívül álló charitatív egyesületek, sőt magánemberek is. Szívük s nemes lelkiségük mindig nyitva áll az emberszeretet számára, segítő jobbik az élet elesettjeinek, gyengéinek felemelésére. Teszik pedig mindezt magasabbrendű kötelességtudásból, hivatás- és emberszeretettel, szinte elhivatottan, de manapság alig tapasztalt szerénységgel s a nemes értelemben vett puritánsággal, mely egész magánéletüket is körülövezi. S éppen ezért váltott ki oly nagy osztatlan örömet a kormányzói kegy, mert annak ragyogó fényében a társadalom a maga elismerését és háláját is látja visszatükrözni.

Bérczy Sándor 1872-ben született Káppikbányán. Középiskoláit Kolozsváron, a bányászati főiskolát Selmeczbányán végezte el jeles eredménnyel. Utána ugyanott főiskolai tanársegéd s egyideig a lupényi bányánál bányamérnök. 1897. évben lépett a Salgótarjáni Kőszén-

bánya R. T. szolgálatába s működését itt kezdte meg Salgótarjánban. 1909-ben a vállalat központi igazgatósága Nyitra-bányára helyezte át, honnan, mint h. bányagazgató, izzó magyarságáért a csehek elől menekülve tér vissza 1920-ban Salgótarjánba. Érdemei elismerésül a vállalat 1923-ban bányagazgatóvá nevezi ki s a kormányzó pedig m. kir. bányügyi tanácsossá. Negyven évi bányamérnöki működéséből közel három évtizedet a salgótarjáni szénmedencében töltött el s nagy része van a környező bányatelepek ipari és kulturális és Salgótarjának városi fejlesztésében. Nagy természetszerető, melyet a szülői otthonból hozott magával s mely természetszerető irányította életét a felebaráti szeretet, megértés és jószívűség felé, de ugyanez elszánta ki benne a hivatás-szeretetet is, mert a jó bányász nagy természetimádó és a természetimádó tud legjobban elmélyülni az anyaföld rejtelmének kutatásába.

Buczkó Gábor 1880-ban, Miskolcon született. Középiskoláit Miskolcon, a bányamérnöki főiskolát Selmeczbányán végezte el szintén jelesen. Részben m. kir. bányatisztjelölt volt, majd a budapesti m. kir. földtani intézetben volt bányageológus. 1906-ban Dösgyőrött volt üzemmérnök, 1908-ban pedig a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű R. T. mérnöke lett Ózdon. 1910-ben Rozsnyóbányán volt mérnök, 1912-ben Járdánbányán üzemlőnök. Ugyan e minőségben áll a Salgótarjáni élén 1931. óta. Az orosz fronton Przemyslénél sebesülten fogságba esett. Hivatásának s a nagy természetnek szintén rajongója, életét és működését ugyancsak a nagyfokú jószívűség, emberszeretet és puritánság jellemzi.

Mint a közvélemény mindenkor őszinte szószólói, úgy véljük, hogy a társadalomnak teszünk szíveséget, amikor nevében őszinte örömmel kívánjuk a két kitüntetett urnak, hogy ezen legfelsőbb kegyet még sok számos esztendőn át élvezhessék erőben, egészségben s eddigi kimagasló működésükkel továbbra is szolgálhassák közgazdasági és társadalmi életünkön keresztül a magyar hazát s benne a salgótarjáni szénmedencét!

(—ány.)

sítés. A Szent Istvánok, az összes középkori nagy keresztény uralkodók egységesítették, összehozták a fajokat, népeket s megvetették a modern haladás alapjait. Utódaik, a mai diplomataik, széthúzták a világot s kicsiny, fájdalmas darabokra törték a természettől megáldott egységet. Magyarország minden érző embert megindító tragédiája kétszeres, mert övé volt Szent István, az egységesítő — s ezer év múlva, a modern idők korcs, távlatokat befutni nem bíró diplomáciája, őt törte szét legkégyetlenebbül és legembertelenebbül. Középeurópa problémája, Magyarország kínzó kérdése: a mai világ legégetőbb problémája. S én, a francia diplomata, a hívő katolikus, erőmfogytáig hirdetem, hogy csak a szent-istváni utón lehet keresni gyógyulást a Dunamedencében.

Fontos feladatunk tehát, hogy a szent-istváni állameszmének európai jelentőségét hangsúlyozzuk kifelé a határokon túl, de ismeretessük itt, a csonka haza határain belül is és ezen gondolat alapján olyan magyar revíziós programot dolgozzunk ki, amelyet egyformán megértene és elfogadna itthon

is, a külföldön is és amely a történelmi Nagy-Magyarország nemzetiségeire is vonzóerővel bírhat. Velük is sok tekintetben már könnyebb megértésre jutni, hiszen tapasztalták, hogy új uraik, ugynevezett testvérnepeik mellett csak

másodrangú szerepük van. Természetesen legalább annyit, vagy még többet kell volt nemzetiségeink számára biztosítani, mint amennyi jogot és jólétet új hazájukban kaptak.

A trianoni határon túl élő testvér, aki megszokta azt, hogy Szent István koronája alatt független életet élt és a törvények határában belül a szabad ember méltóságával rendezte be életének napjait, ha a régi magyar politikai berendezkedésben esetleg történő változásra gondol, csak a szabadság kiépítésének, a jogok kiterjesztésének, az önrendelkezés megszervezésének irányában tudja azt elképzelni. Nekünk tehát, akikre folyton néznek vágyódó testvérek, csak az ember gazdasági, szociális, valamint jogi védelmében szabad utat teremteni, nem pedig a régi magyar történelmi stílus helyébe balkánit inaugurálni. Minden olyan törekvés, amely a legtávolabbiól is hasonlóságot mutat a fajra alapozott állami totalizmus erőltetésével, merénylet a történelmi Magyarország eszméje ellen. Horoghereszte oltott turanizmus csak politikailag zavaros látásu embereknek lehet célkitűzése, de senki, aki a magyar jövővel szemben felelősséget érez, nem térhet el a történelmi magyar alkotmány által megszabott irányvonalától, amely csak szabadságra épített demokratikus országban látja a magyar állam fejlődési lehetőségét. A magyar világnézet sohasem volt zsarnokságra hajló, népeket elnyomó, önmagába olvasztó, erőszakos stílus. A Dunamedencéjében nem is lehetne ilyen stílusnak vonzóereje. A Csonkaországnak pedig létevéde, hogy birjon ezzel a vonzóerővel. A határon túl élő testvérek szabadságot, jogot és az emberi méltóság megbecsülését kell itt látnia, mert mellőzést, elnyomást lát maga körül eleget. Álmai-nak tündérvilágában, a régi hazában ne lásson, ne halljon ilyet, mert csorbítatlanul kell élnie benne a meggyőződésnek, hogy a magyar lélek államalkotó jogi érzéke, nagy-

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Aradi tanár ur.

Írta: Kisgimánó Géza.

Velem örökké zsembeledött.

—Magából fiam soha se lesz rendes ember ebben a keserű életben. Jegyezze meg amit mondom: jó édesapja helyesebben ténne, ha egyébre költene azt a pénzt, amit fia taníttatására szánt.

A fiuk már mosolyogtak és előre mondták a szavakat, amikor reám esett éles tekintete és korholni kezdett.

—Milyen rendes mesterember válna magából — csóválta máskor a fejét. — Hát hol van az megírva, hogy mindenki-nek gimnáziumba, meg egyetemre kell járnia? Még nem késő, gondolja meg fiam...

Dió nagysága és alaku vékony nikkel keretes szemüvege mögül szinte rávetődött a jó akarat zuhataga. Csak az vigasztalt, hogy a többi tanárom soha sem bíztattott „Pályaválasztásra”, egyedül éppen Aradi tanár ur, aki a — tornát tanította.

Nem dicsekvésképpen mondom, de a tanáraimmal soha se kerültem nézeteltérésbe. Jó diák voltam mind a nyolc osztályban. Rám nem „pikkelt” más, csak Aradi tanár ur. De hát ennek is meg volt az oka, amit érettségi után tudtam meg. Röviden és velősen: Aradi tanár ur jó husz évvel ezelőtt a mi uraságunk inasa volt. Innen származott az ismeretségünk, ami ugyan igen egyoldalúvá zsugorodott, mert szüleim nagyon bölcsen eltilkolták, hogy földiek vagyunk. Vagy az is lehet, hogy elbeszéléseim alapján nem ismertek rá. Ugyanis a nevét is megváltoztatta, amikor új pályát választott.

Ebben ugyan akkoriban nem volt semmi különös. Az urak között „kiművelődött” inas valódi ur akart lenni. Amikor katonáskodása alatt, mint szakaszvezető megkóstolta azt a gyönyörűséget, hogy az ember parancsolhat is nem csak engedelmeskednie kell, fejébe szált a dicsőség. Felutazott a fővárosba. Elvégezte a tornatanítói tanfolyamot. Nem mondom, hogy tölcserrel öntötték fejébe a tudományt, de hát — ahol nem volt nála különbség, ott megállta a helyét, de már annyi intelligenciát nem szedett össze,

lelkisége, szabadságszeretete és embermegbecsülése nem változott és nem fog megváltozni soha.

Amit a Csonkaországban csinálnak, az üvegházban történik. Kilátszik és kihallatszik belőle minden. Tőlünk ne tanuljon egyetlen szomszéd más, mint jogkiterjesztést, szabadságmegbecsülést, humanizmust, szociális gondozását minden állampolgárnak, a gyengének felkarolását, a törvénynek egyenlő alkalmazását, a kormányzás pártatlanságát és a közigazgatás igazságosságát. Ürügyet ne találjon jogfosztásra, a közvélemény elnyomására, a hatalmi célok erőltetésére. Ami itt történik, az a régi Magyarország területén lakó népek sorsára is sorsdöntő jelentőséggel bír és azért tragikus minden tévedés, amely belecsuszik az államéletbe, minden ujtás, amely szellemében, végső kihatásában megrontja a magyar állami élet karakterét.

Sok belső előítélettel is le kell számolnunk, meg kell értenünk, hogy a szent-istváni birodalom helyreállítása az idők követelményeinek megfelelőleg csak nemzetiségi önkormányzatokkal, bizonyos tekintetben federatív alapon lehetséges, amit a magyar Szent Korona nemzetiségeket összekötő gondolata alapján lehet csak elérni. Így biztosíthatja a magyarság előnyös helyzetét a Dunavölgyében és így töltheti be a nemzet történelmi misszióját a szent-istváni eszme jegyében. Meg kell értenünk azt is, hogy egy nagy keresztény európai politikai, illetőleg kulturális közösség tagjai vagyunk és szorosan együtt kell működnünk a középeurópai katolikus nemzetekkel.

Ott tartunk, hogy vagy elpusztulunk, háboruba felőrölődünk, egymás gyermekeit irtjuk ki gázbombák és mérgező gázok köd-lepleivel, vagy összefogunk és találkozzunk egy reorganizáló, kiegyenlítő, felejtető és kibékítő középeurópai nagy elgondolásban.

Szent István áldó szent Jobbja tartott egybe az Árpádok alatt és Nagy Lajos idejében egy egész nagy birodalmat. Kilencszáz év nem tudta elhomályosítani az eszmét, sőt egyetlen mentsvárként egy eucharisztikus világkongresszus földöntúli megvilágításában újra szemeink elé tárja, felkínálja, egyetlen megoldásként javálja a

pusztulásba rohanó népeknek és azok vezetőinek: vajha felismernek, hogy ütött Középeurópa megújulásának utolsó órája, ha nem élünk vele, csak nép — és nemzetiség — roncsokat fognak majd egyesíteni az utódok, hullamezők és ujjonnan keletrkező dombtetők fölött elhaladva...

„Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga, ki voltál valaha or-

szágunk istája? hangzik majd fel jövő pénteken, Szent István királyunk napján milliók ajkáról a régi, bus, istenes ének, mely följját a magyar századok mélységeiből mai nemzeti lealázottságunk mélyén. Érezd árva magyar nemzetem és népem, hogyan rohan meg, jár át, üt szíven, ver le, és magasztal föl ez ének szavaira egyszerre: felelősséged és hivatásod?...

Elbúcsúzott a zászlóalj.

Augusztus 8-án szomorú nyárvégi vasárnapra ébredt ez a nehéz trianoni gondokkal küzdő határváros. Talán sohasem lobbogott annyi zászló a házakon mint ezen a borongós, ígérkező reggelen. Az ember szeméből szinte könny csordult ki a meghatottságtól, hogy olyan szép, de olyan bánatos is tud lenni ez a katonai fiától búcsúzó Salgótarján. Mert más volt ezen a napon a zászlóerdők lobogása is. Nem felemlélő ünnepi ujjongás, hanem a könnyekkel küzdő édesanya keszkenőjének sirató Isten-hozzája. Oh a zászlók minden érzést ki tudnak fejezni: örömet és fájdalmat egyaránt. És már régen nem fájt ennek a városnak a szíve annyira, mint ezen a szomorú nyárvégi vasárnapon, amikor örömeiben, bánatában 17 éven át osztályosa, büszksége és reménysége, vér a maga vérből, a Báthori István 7. honvédkerékpáros zászlóalj búcsúzni kényszerült.

Az egész zászlóalj és a határőrök diszszáda jelenlétében már kora reggel elkezdődött a fájdalmas búcsúzkodás először a Báthori szobornál. Vitéz Peterdy János, a zászlóalj új parancsnoka, akit rövid ittléte alatt is szívébe fogadott ez az értéket oly hamar felismerő és annyira megbecsülni tudó város, szép katonás beszédben fájó szívvel emlékezett meg a zászlóalj eltávozásáról és ünnepélyes fogadalmat tett, hogy az új állomáshelyen Budapestben is megfogják őrizni Báthori szellemét és sohasem fognak elfeledkezni arról a városról, amely a zászlóaljnak 17 éven át otthont adott és mindig édesanya módjára gondozta, melegen szívt. Majd a megilletődött zászlóalj nevében koszorút helyezett a Báthori szoborra.

Vitéz Molnár István állomásparancsnok, a határőrök népszerű parancsnoka erőteljes és önbizalomtól duzzadó szavakkal vette át a Báthori szobor gondozását és tett ünnepélyes ígéretet a Báthori eszme további ápolására és megőrzésére.

Utána istentiszteleten vett részt a zászlóalj, majd 10 óra tájban a város főterére vonult fel, ahol a hatóságok, hivatalok, vállalatok egyesületek képviselőinek és a nagyszámú polgárságnak részvétele mellett fél 11-kor folyt le a szomorú búcsúvétel. A ragyogó pompás katonai díszszemle után az acélgyári zenekar Ur-sutz József karnagy vezetésével a Hízek-egyet játszott. A hatalmas nézőseregben már akkor érződött a pillanat bensősége,

amely Horváth László polgármesterhelyettes és vitéz Peterdy János zászlóalj parancsnok beszédei alatt a meghatódott elzárkózott mélységeig emelkedett. Már könnyesek voltak a szemek, amikor Horváth László helyettes polgármester az emelvényre lépett és mindnyájunk szívéből lelkéből így búcsúzott a zászlóaljtól:

Kedves 7-es honvéd kerékpáros Zászlóalj!

17 esztendővel ezelőtt lett városá Salgótarján a zászlóalj a mi városunkban állomásozott!

Összeforrottunk szíven, lélekben. A honvéd katonák a honvéd polgár együtt dolgozott ennek a városnak fejlesztésén és a nemzeti ideálok megvalósításán.

Itt vette fel a zli a Báthori István nevet, hogy a történelmi mult dicsőségeire építse a sivar és küzdelmes jelenben a szebb és boldogabb magyar jövőt.

Szobrot emeltünk a nagy Báthorinak, hogy kőbe vésett teste és kemény akaratja utat mutasson nektek kedves Báthori Honvédek a katonas és férfias fellépésre, a komoly cselekvésre és arra is, hogy álljátok az ellenség tüzeit akkor is, ha azt viszonzni nem tudjuk. De ez alatt gyűjtétek az energiát, hogyha majd az Élet és Halál ismét birokra kelnek a háboruban a nekünk magyaroknak ültő a szabadságharc kezdő órája: Ti legyetek azok, kik a mi hitünket, reménységünket valóságá váraszjátok.

A zászlótokra szállagot kötöttünk, hogy hő lánggal lobogjon lelketekben az istenfelelemnek és a hazaszeretnek tüze, mert e két eszmény nélkül csak kevés életű országok létezhetnek, ahol csak gyilkos és becstelenség üthet tanyát.

Megkíséreltük, hogy városunkban visszahagyassék a zli, de a parancs, a vezénylés az ország szívébe: a fővárosba küld benneteket. Szeret most búcsúznunk!

Búcsúznunk fájó szívvel, mert szeretünk és mert szeretünk benneteket. Ha végig nézek rajtatok — eszembe jut a nagy világháború — mikor bokrétaival, virágosan mentek fiaink az ellenségre — s látom az arcolokról sugározó katonas öntudatot, melyet őseinktől örököltetek.

Ezen a téren sokszor ünnepeltünk, gyászoltunk és lelkesedtünk együtt nemzeti nagyjainkon s éreztük azt, hogy a polgár és katonai egységes szívvel vagyunk a magyar Szent Korona közjogi

nagysága után.

Adassék is tisztelet a magyar katonas eszmének. — Töltsé el lelketeket a házárt megdicsőülteknek szelleme. S a Magyarok Istene segítsen Benneteket!

S amikor díszmenetben ismét és most talán utoljára ismét eldübörögtek előttünk: ... lelkiképzületben mindnyájatokat megőllek, felétek kiáltom a város aprajának-nagyjainak — férfijainak és szebbik neméhez tartozóknak minden vonzalmával, — Kedves 7-es honvéd Kerékpárosok, — drága jó fiúk, — a viszontlátásig: Isten veletek!

Már a szívünk is vérzett, amikor vitéz Peterdy János, a mi derék heves kerékpáros zászlóaljunk új parancsnoka emelkedett szólásra. Elszorult hálás szívvel mondott köszönetet a bensőséges szép búcsúszavakért, azért a szeretetteljes megértésért és bánásmódot, amelyben a zászlóaljnak Salgótarjánban mindenkor része volt. Kifejtette a zászlóalj mély fájdalomát ebben a szomorú pillanatban, amikor fájó szívvel búcsúznak Salgótarjától, a Karancstól, a Salgótól, amelyre másfél évtizeden keresztül szerelt és féltő gondokkal örködtek. Nagyon fáj a válás attól a helytől, ahol jól érezték magukat és ahol ez a Báthori István nevét viselő zászlóalj dicsőséget és hírnevet szerzett magának és otthont adó városának. Nem is fognak soha elfeledkezni Salgótarjáról, ide futnak majd a távolból a képeslapok és itt pihennek meg a sóhajok. Olyan harmónikus volt itt az élet a katonaság és polgárság között, hogy szinte egynek számított mindenki. Hálás köszönetet mond ezért a város, a hivatalok, egyházak, iskolák, vállalatok megértő és nem vezetőségének, a város egész polgárságának, nagyjának, aprajának. És külön hálás köszönetet mond a város széplelkű hölgyközönségének. Kiszámíthatatlan a katonasors — mondotta további mély hatást kiváltó nagyszerű beszéde közben a búcsúzó zászlóaljparancsnok — és ezért nekik visszavonhatatlanul távoznok kell. De az ő szívük és örök haláljuk mellett itt marad Salgótarjánban a derék határőrség és ha kell és ha szükség lesz rájuk, villám gyorsan itt teremnek, visszajönnek és is, akik most bánatos szívvel búcsúznak és fájdalmas hangon kiáltják az egész város felé a szomorú búcsúszót: Isten velük.

Már ekkor sirt az egész város. Az emberek, az utcák, a házak és az erdők. Nagyon szomorú volt ez a vasárnap és benne a szívünk. A beszéd végétével a Hymnusz imádságos akkordja csak mélyítette a bánatot. És a díszlépés is, amellyel a zászlóalj búcsúzott a Honvéd szobor előtt.

Rendezheltek már díszesebb búcsúást és a tiszteletadás külső megnyilvánulása is lehetett nagyobb. Lehetett díszesebb és nagyobb, de mélyebb és igazabb, meghatóbb és elzárkózottabb nem. Olyan meleg, olyan nehéz, olyan hosszú, olyan bensőséges volt ez az utolsó készorítás ott a város Főterén és szerdán reggel a város háza előtt, amikor Dr. Förster Kálmán polgármesterrel az élen az egész tisztviselői kar kivonult a végleg elkerékpáros zászlóalj, a mi kedves fiaink tiszteletére.

Ezen a búcsúvételén a város polgármestere keresetlen szavakkal, könnyel a szemében egy babralkozó nyújtott át vitéz Peterdy János zászlóaljparancsnoknak, aki a mi szívünkkel annyira időn át testvéreileg összeforrt kiváló tisztjei élén újabb, az utolsó és legfájdalmas búcsúzásra még egyszer kézfogásra állt meg.

Szívünkben a nagy fájdalommal gondolatban még akkor is foglunk egymás kezét, amikor már a büszke fejveléssel elkerékpáros zászlóalj utolsó katonája sem látszott az utak hanyarolataiban. Csak a zászlók lobogtak és a szívünkben élt tovább a sok közös esztendő emléke és annak minden öröme.

És elfonnyadhat a búcsúzásul adott babérkoszorú és elszíntelenedhet az azt körülölelő városunk színeitől ékes szalag, de a mi eltávozott zászlóaljunk, a mi édes fiaink szíveinkben, köveinkben, hegyeinkben őrzött emlékét nem tudja feledésbe borítani az idő hatalma, mert várjuk, mindig csak visszavárjuk őket.

(T. M. dr.)

Magyar filmek az Apolló moziban. A héten és a jövőhéten a legjobb magyar filmszínészekkel magyar filmbemutatót kapunk. Csak örülni tudunk Révay Sándor választásának.

hogy velem ne zsebméskedjék. Talán így akart megfélemlíteni, hogy ne kotyogjam el a multját.

Pedig nem volt takargatni valója. Az nem szűgyen, ha valakinek urasági kocsis volt az apja, sőt annál nagyobb elismerést követel, ha a fia a saját erejéből így felvergődött. Én is ártatlan voltam abban, hogy az apám ugyanabban az uradalomban volt tisztartó. De hát Aradi tanár ur igen tisztelte a tekintélyt. Valószínűleg ezért rakott az orrára szemüveget is, mert nyolc hosszú esztendőig nem tudtam megállapítani igazi okát. Ha távolabbi nézett, a vézna keret fölött pislogott át, ha meg olvasott, előbb feltolta a homlokára.

Mindent összevetve azonban rokon-szenves ember volt. Különösen izzó hazafiasága szerzett neki sok barátot, ami igen fontos azon a nemzetiségekkel tele tűzdelt vidéken. Amikor kitért a világháború, Aradi tanár urat is elragadta a szent tűz. Önként jelentkezett katonának, bár már elmúlt 47 éves. Azt mondták neki, majd hívják, ha szüksége lesz rá a királynak.

Az égbenyuló olasz hegyek csucsain

vigyáztunk az itthon maradtok álmára, amikor egy hófúvásos dermesztő hajóalon új menetzászlóalj érkezett hazulról. Nagy ügyel-bajjal felsorakotak az ezredparancsnokság előtt, de a sikongó szél úgy felkavarta a kristálycukorhoz hasonlatos havat és úgy ráncigálta felettünk a tejszínű felhőt, hogy percekig nem láttuk egymást. Mégis felfedeztem az egyik szakasz balszárnyán

Szegényes szemüvegére jégvirágot rajzolt az alpesi hideg, így azután kissé előrebíllent fejével pislogott bele a vékonyka keret felett a bizonytalanságba. Mert akármekkora láng loboghatott Aradi tanár ur lelkében a Szamos partján, mire idáig jutott, biztosan lelobadt parányi imbolygó fényre. Már csak ennyicske melege sugárzott, amekkora elegendő volt az élet őstönös folytatására. Mert ott főtt az örök tél hazájában elsimult a legvadabb indulat is. A kegyetlen hideg csontkeze összemarkolt mindnyájunkat. Megrázott, megropogtatott, s félig alétan elpotyogtatott. A sok nyomorult azután a másikban kereste az embert...

— Kérek egy embert a segélyhelyre — sugtam az ezredsegédtszínnek, amikor

eloszlatta az egyes századokba a jövevényeket. — Már találtam is egy megfelelőt.

— Parancsolj, kérlek — bólintott a százados.

Odaléptem a szakasz végéhez.

— Isten hozta tanár ur — nyújtottam a kezemet.

A kiálló pocak hatalmas szál ember kövémeredten bámult rám. Kinyílt az ajka, de nem tudott szó kifordulni a torokán.

— Azt gondoltam — folytattam kissé elfogódottan, mert a nagy fégyelem nem engedte, hogy elérjem a puskaszíjait és megmarkolja a kezemet — hogy legjobban lesz, ha hozzám osztjátok be a segélyhelyre.

Gyengéden megfogtam a karját és kivezettem a sorból.

Mit szaporázam a szót? Talán már két hónapja sikongott a feje fölött a könnyörtelen alpesi szél és zúgott az olasz gránát, amikor annyira összetudta szedni a gondolatait, hogy kinyílt a lelke előttem.

— Főorvos ur alázatosan kérem — bökte ki könnyeivel viaskodva — ne tessék rám haragudni. Annyit csalódik az ember ebben a keserves életben...

**Tropikál öltönyök,
Imprimé
és más női nyári ruhák
száraztrivegytisztítása**
csak

Szilágyi
KELMEFESTŐ

nél
Salgótarján. Fő-utca 21.

Hirek és különfélek

Tizenharmadika és péntek. Akárhogy tiltakozunk is, akárhogy hangosítottassuk huszadik századi felvilágosodottságunkat, mindnyájan babonások vagyunk. Különbösek csak annyi, hogy egyikünknek ez, másikunknak az a babonája. Hogy ma épp a babonáról beszéljék, az persze arról a tizenharmadikáról és péntekről jut eszembe, amely — Isten segítségével — elmúlik, mire ezek a sorok napvilágot látnak és remélhetőleg baj nélkül. Hogy ez így legyen, háromszor megkopogtatolom írás közben az asztal lapját, balkezzel és alulról, mert csak így érvényes. Egészen bizonyos, lesz olyan olvasóm, aki erre fölényesen jelenti ki, hogy ő bizony nem babonás, mert neki igenis szerencseszáma a 13-as, a péntek pedig szerencsenapja. Közben nem veszi észre, hogy ugyanolyan rabja a babonának, mint bárki más, csak megfordítva: neki szerencse, ami másnak szerencsétlenség. (Közvetlenül: ez mindenben így van a világon, nemcsak a babonában: ami az egyiknek jó, az a másiknak rossz.) De ha a tizenharmadikás péntek szerencsésen el is múlik fejük fölött, de itt marad még fölöttünk a Finszler üstökös, mely nem elég egy magában, hogy üstökös, hogy földünk közelében látható, hanem súlyosbítja jelenlétét még azzal, hogy aug. 6-tól 19-ig, tehát kerek tizenhárom napig bolyong a közelünkben. Ezt nem lehet fakopogtatással elriasztani, ez már olyan kész veszedelem, hogy hozzá képest egy tizenharmadikás péntek kis miska. Ez már nemcsak szárazságot, jégverést, éhínséget, kolerát, hanem mindezeket felül még véres háborút jelent — ő, nem Japán és Kína között csak — de az egész földkerekségen és ha talán máshol mégsem, de nálunk egész bizonyosan. Szegény Finszler üstökös ha tudná, hogy ezen a mi földünkön milyen szörnyű találgatásokra és jóslásokra ad alkalmat, bizonyára elkerülné a mi öreg golyóbuszunkat még legalább ezermillió kilométer távolságban. Érdekes dolog ez, ezekkel a babonákkal és bizonyára megirták már tudományosan is, honnan ered ez vagy az a babonáság. Annyi bizonyos, hogy ha az ember elgondolja, hány nemzedék óta öröklődnek ezek a különböző és legtöbbször talajdonképpen neveléses hiedelmek és kabalák világszerte, gondolkodába kell esnie, nincs-e igazán valami komoly alapjuk. Hogy — például — ballább kilépni az ágyból, peches napot jelent; hogy vízszemenni valamit, ha már egyszer kiléptünk az ágyból, kétszeresedelem; hogy azt mondani: boldog vagyok, vagy: jól érzem magam, fakopogtatás nélkül (használati utasítás! l. lentebb!) biztos szerencsétlenség, ezek, így elmondva, persze, hogy ostobaságnak hangzanak. De ha ostobaságok, miért hisz bennük, ki tudja mitől, ki tudja hány millió ember? Vagy talán nem a babonák ostobák, hanem az emberek? Ez is lehet, mert régi dolog, hogy semmihez sem ragaszkodunk annyira, mint a balgaságainkhoz, ezért nevez bennünket a természet: „homo sapiens”-nek... (—any.)

Személyi hír. Dr. Förster Kálmán polgármester, m. kir. kormány főtanácsos szabadságáról hazaérkezett és hétfőn már átvette hivatala vezetését.

Eljegyzés. Görényi Márta okleveles gyógyszerész (Szeged) és Dr. Hámosi József m. kir. rendőrségtőlgalmazó (Salgótarján) jegyesek.

Eljegyzés. Deszberg Miklós bányatisztviselő (Salgótarján) f. hó 8-án eljegyezte Rappaport Annát (Komádi, Bihar m.). (Minden külön értesítés helyett.)

Bridgeverseny. Aug. 2-án volt az első bridge verseny Salgótarjánban a Pannónia szálló helységeiben. A verse-

nyen bányai és városi bridgeklókból alakult két csapat vett részt. A bányai csapat Dubovszky-Grosz és Deszberg Obrincsik felállításban 38 meccsponttal győzte le a Hoffmann-Kemény és dr. Kretsch-dr. Laufer összeállításban játszó városiakat. A verseny kellemes meglepetése a Dubovszky-Grosz kettős kitűnő játéka volt. Dubovszky, a mezőny legjobbjaként elismert Grosznak, szellemes játékát megértve, partnerével olyan ketőst képezett, hogy fő részese lett a bányai csapat győzelmének a kivívásában. Nagyon megbízhatóan játszott a Deszberg-Obrincsik pár is. A városi csapat nem a legjobb összeállításban játszott. Közülük Kemény érdemmel dicsekedhet, nemcsak nagyvonalú játékaért, hanem a verseny kitűnő megrendezéséért is. S.

A kisterenyi bányásznap. A kisterenyi Chorin-bányakerület munkásai és alkalmazottai immár negyedszer rendeznek „Bányásznap”-ot első magyar királyunk, Szent István ünnepén. Ennek a bányásznapnak célja a régi bányásztradíciók ápolása a modern kor követelményeivel összeegyeztethetően és annak kidomborítása és hirdetése mellett, hogy minden népies megmozdulás ünnepi jellegű Szent István királyunk ünnepén, mint nemzeti ünnep, kellene és illenék megtartanunk. A kisterenyi bányásznapok fő jellegzetessége délelőtti a bányatelepről a község főutcáján keresztül a róm. kat. templomhoz való színes felvonulás, délután pedig népünnepély és tánc a telepi sportpályán. Az idei ünnep az eddigiekénél még jóval színesebb és nagyobb szabású lesz, amennyiben a felvonuláson a telep bányai és iparos munkásai iparukkal összefüggő, a régi céhek idejéhez hasonlóan, jellegzetes viseletben, továbbá tizenhét község népviselete s a bányászgyepruha színes tarkasága eleveviedik meg a néző előtt. D. e. 9 órakor istentisztelet lesz a templomban, majd 11 órakor az új bányászszász ünnepélyes avatása következik a telepi sportpályán. Délben közeled lesz a kaszinóban, amelyre jelentkezéseket 17-ig fogad el a kisterenyi bányagondnokság írásban, vagy telefonon. A közeled ára 1:30 P. Délután fél 5 órától kezdődik a vidám „Bányásznap”, melynek keretében a környéki népviseletek és táncok bemutatása, tréfák, bohóságok, meglepetések, vidám mókák komoly számmal váltakozva szórakoztatják és mulattatják majd a résztvevőket. Este 9 órától kezdve nagyszabású tűzijáték lesz s utána tánc következik — amint szokás mondani — kiválóságos kivraddig. A talpalaválót a salgótarjáni Oláh Kálmán kitűnő primás felerősített s szakszofón és harmonikával kiegészített cigányzenekara fogja szolgáltatni s mind a zenét, mind az előadási számokat tiszta hangú hangszórók közvetítik a térség minden tája felé. A délutáni vidám „Bányásznap” belépőjegye személyenként csekély 50 fillér. Netáni kedvezőtlen idő esetén az egész ünnepély 22-én lesz megtartva. A kisterenyi bányagondnokság mindenkit szeretettel vár az ünnepélyre.

Vendéglős kongresszus Salgótarjánban. Már több ízben megemlékeztünk arról a nagyleletőségű eseményről, amelynek szeptember hó 1., 2., 3. napján lesz színhelye a mi kis városunk. Ezeken a napokon tartja ugyanis az évi kongresszusát Salgótarjánban a Magyar Szállodások- vendéglősök- és korcsmárosok Országos Szövetsége, amely alkalmából kb. 250 vendéglős, szállodás és korcsmáros érkezésére számíthatunk. A kongresszussal kapcsolatban a nógrádi Palóc Háziipari és kiállítás rendező a legszébb népművészeti munkákból, amelyek bizonyára szintén nagysikere lesz. A vállalatok megértő támogatásán felül a legnagyobb elismerés illeti meg a város polgárságát is, amely ez ideig 250 személy két éjszakai megszállását biztosítani tudta. Öröm és büszkeség ez a rendező város számára és magában hordja azt a reményt, hogy a szív melegével és jószágával fogadott vendégseregén keresztül újabb sok száz magyar testvérünket tesz szűk Salgótarján barátjává.

325 kilométer új bekötőtűt épít a kormány. A kereskedelmi tárca költségvetésében 3 millió pengő van előirányozva bekötőtűt építésére. Ehhez az összeghez mintegy 5 millió pengőt adnak a vármegyék és községek is hozzájárulásként. A megállapított program szerint tehát rövidesen 325 kilométer hosszúságú bekötőtűt hálózat építéséhez fognak hozzá és ez 56 község, 44 tanya és 15 vasúti állomás jobb megközelítését biztosítja.

Táborimise Somlyóbányatelepen. F. hó 8-án, vasárnap, a kies fekvésű Somlyóbányatelep bányászakói tábori szentmisére gyűltek össze. A telepet a hegytetőn beárványoló lomboserdő tövében, zöldgallyas-virágos sátru, izléses díszítésű oltárt és szószéket emeltek a Mindenható dicsőségére és dicsősítésére, aki egy esztendőn át ismét megöltalmazta őket a földalatti és földfelőtti minden bajtól, veszedelemtől. Az oltárral szemben szék- és padosorokban, valamint állva ott volt a Somlyótelepieken kívül a szomszéd Forgáchbányatelep katolikus hívő serege, zászlókkal és lobogókkal kivonulva s az ajtatos hívek között példadón ott láttuk a bányatelep üzemfőnökét, Moticska Nándor bányagazdát, üzemvezetőjét, Deák József bányafőgondnokot és még több bányatisztviselőt és tanítót családtagjaikkal egyetemben. A szentbeszédet és szentmisét Angyal Sándor ózdi hitoktató r. kat. áldozár szolgálta, aki gyermekkor óta közöttünk, Somlyóbányatelepen nevelkedett s közülünk emelkedett ki az Ursten áldozatos szolgájává. Ugy csüngtek ajkán a tekintetek a szentbeszéd alatt, amikor a Krisztusi és felebaráti szeretetről beszélt hozzájuk, mint egy földreszállott apostolon s elmélyült arcuk csakugy sugározta a minden kételyt eloszlató, őszinte hitet. Ott, ezalatt a szentbeszéd alatt, a jó Isten legszébb templomában, a szabadtermészetben alakult ki kétségbevonhatatlan valósággá az a csoda, miként sikerült Jézusnak a pusztában ötezer hallgatóját öt kenyérről és hat hallal jóllakítani. A Szóó L. és Kovács N. papnővendékek segítségével bemutatott, ünnepi szentmise alatt a Salgótarjáni Bányatelepi Dalkör, a teljes bányazenei közreműködésével Buchner Antal: „Bányászmisé”-jét énekelte, Vilezsál Richárd karnagy vezényletével. Az ősrégi bányászadalokból komponált mise a közismert, gyönyörű bányászadalokat áhítatos imádsággá változtatta, melyeknek szárnyán az ajtatos bányászlelkék valóban ott lebegtek az Ur zsámolyánál. A hitélet emelését nagyban szolgálta, ha a dalkör és a dalkör és bányazenei adott alkalomkor a többi bányatelepeken is előadná ezt a gyönyörű „Bányászmisét”!

(—any.)
Szegénygondozás vidéken. A szükség és a körülmények kényszere bizony nagyon sokszor kivetelt tesznek az általános formák alól. Ez történik akkor is, amikor a vidéki szegénygondozó apák kerékpárja nap-nap után feltűnik a város utcáin. Hogy gyorsabban és több helyre jusson el a segítség, kerékpárra ülnek a szegénygondozó kedves testvérek s úgy járják a vidék kis falvait sárbanporban, esőben-napsütésben. Nem uripasszió ez, hanem a szív jószágának, az elhivatásnak egy újabb megnyilatkozási alakja: Istenért és szegény szenvedő embertársainkért. Így fogjuk hát fel, ha utcákon bicikliző apácákat látunk.

Egerben megkezdődik a szüret. Emberemlékeztet őta nem fordult elő az egeri szőlővidéken, hogy augusztus első napjaiban megkezdődött volna a szüret. Több egeri szőlőbirtokos augusztus elsején megkezdte a csabagyöngye és más korai fajták szedését. A korai szüretből nyert mustot már forgalomba is hozták. Az első szedési eredmények igazolják a korábbi feltevéseket s a jelek alapján a gazdák minőségi termésre számítanak az idén. Helyenként ugyan jelentkeznek moly- és peronoszpóra károk a szőlőben, azonban még így is a tavalyit elérő bőséges termésre számítanak a gazdák. A korai szüret előre veti árnyékát az idén fokozottabban jelentkező gazdagodásoknak.

Soffőrtanfolyam. Az Állami gépjárművezetőképző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológia és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József-körút 6.) szeptember 6-án este fél 7 órakor nyílik meg. Beírás és a felvételhez szükséges úrlapok kiadása naponta d. e. 10 12 óra között az igazgatósági irodában.

Mennyi pénzt szívnak el egy év alatt. A magyar dohánygyárak az 1936—37. költségvetési évben 13.2 millió darab szivart, 2.25 milliárd drb. cigaretta, 2.3 millió kg. szivarkadohányt és 4.8 millió kg. pipadohányt állítottak elő. Eladtak itthon és külföldön 58.5 millió drb. szivart, 2.22 milliárd cigarettát, 22.4 millió szivarka dohányt és 4.7 millió kg. pipadohányt. A dohánygyártmányok értékesítése ebben a költségvetési évben 107.3 millió pengőt eredményezett, kerek 5 millió pengővel többet, mint az előző költségvetési évben.

Szent István hetében,
ha Budapestre utazol,
ne mulassza el megtekinteni az
ország egyetlen zongoragyárának

Musica r.t.

bemutatótermelt,
Budapest, VII. Erzsébet körút 43 (Royal
Apolló)
Ujdonság a 96 cm. magas 7 oktávós, teljes
hangterjedelmű kis pianinó! Kedvező
résztételtetési feltételek. Váltókezelési költ-
ség nincs. Vétel-Csere-Javítás-Hangolás.

Magyar Nemzeti Nyomtatvány-kiállítás. A Magyar Nyomdászok Társasága a Magyarországi Grafikai és Roknparosok Főnökegyesületével karöltve augusztus 14-től szeptember 15-ig a budapesti Műcsarnokban nyomtatványkiállítást rendez. A magyar nyomdászat, papírgyártás és sajtó hatalmas seregszemléje lesz ez a kiállítás, amely a moderna kiállítási technika eszközeinek alkalmazásával pontos és összefoglaló képet nyújt mindarról, ami a nyomtatással és a nyomtatott betűvel összefügg. A hatalmas méretű és rendkívül érdekes kiállítás iránt az ország minden részében igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Négy év alatt tizenháromszorosára emelkedett a magyar iparművészeti és háziipari kivitel. Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat most tette közzé 1937. év második negyedében kifejtett működéséről szóló jelentéseket. A jelentésből kiderül, hogy a magyar iparművészeti és háziipari cikkekben 1936. első felében 2.700.000 pengő volt, az idén exportunk már 4.226.000 pengőre emelkedett. Ha a régebbi adatokat is összehasonlítjuk az idén elért eredményekkel, akkor kiderül, hogy a négy év alatt iparművészeti és háziipari exportunk közel tizenháromszorosára emelkedett.

Felvétel a Márta diákköthonba. A budapesti IX. Liliom-utca 31. sz. alatti Márta Mater Diákköthonban megüresedett helyekre az 1937/38. tanévre szóló felvételi kérvények augusztus 20-ig beadhatók. Pályázhatnak oly szegénysorsú, példás viseletű és jó előmeneteli egyetemi és főiskolai hallgatók, akik tanulmányaikat Budapesten végzik. A szobák 2—6 személyesek. A város közepén az egyetemhez közelfekvő szép kertes otthonban, ahol külön tanuló, társalgó és fogadószoba, fürdő, zuhanyozó, fűtés és gázvezeték, tornaszoba és telefon szolgálják a hallgatók kényelmét. A bentlakás díjtalan. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt postán is (bélyeges válaszboríték melléklendő) az otthon igazgatója. Személyesen reggel 8—9 óra között: telefon: 13-77-49.

Nagyszabású bélyegkiállítás rendeznek Szent István hetében. A Kossuth Lajos-utcai műteremben aug. 19—22-ig a Magyar Szaklapok Országos Egyesületének védnöksége mellett rendezik a VII. propaganda bélyegkiállítást. A „VII. Filprok”-on a m. kir. posta bélyegmuzeuma rendkívül értékes anyaggal szerepel. A bel- és külföldi bélyeggyűjtők nagyérdeklődésű gyűjteményei, valamint 4 évtized magyar bélyeggyűjtési szakirodalmi különös figyelmet érdemelnek még nagyszabású nyomtatvány kiállítás mellett is, mert a bélyegek kivétel nélkül nagy érdekességű termékei a kisgrafikának. A kiállítás tiszteletbeli elnöke Bobroviczky Tamás tábornok, a Bélyeggyűjtő Egyesületek Szövetségének elnöke, főrendezői pedig Kulcsár Károly ezredes, és Örvös János szerkesztő. Az ünnepélyes megnyitás 19-én csütörtökön délután lesz.

APOLLO MOZGÓ

MAGYAR FILMHÉTI

Aug. 14-én este 7 és 9 órakor,
15-én d. u. 3, 5 este 7 és 9 órak.,
16-án este 7 és 9 órakor és
17-én este 8 órakor. 4 napig!

HETENKÉNT EGYSZER

LÁTHATOM!

Magyar Híradó. D. u. 3. 6. mérsékelt helyárak

Aug. 19-én este 8 órakor és
20-án d. u. 3, 5 este 7 és 9 órak. 2 napig!

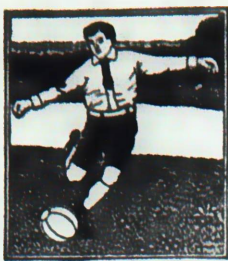
SENZACIÓ!

A MACYAR CSILLAGOK FILMJE.
Rendezték: Székely István és Vajda László.
Kieg: FOX HIRADÓ.

SPORT

A Ferencváros

Salgótarjánban.

A legnépszerűbb sport legnépszerűbb és legtöbbszörösebb magas bajnokával, a nemzetközi sikerekben páratlanul gazdag Ferencváros csapatával játszik az SBTC holnap barátságos mérkőzést. Vendégszereplése csak multja és neve révén is rendkívüli esemény volna. A világhírű zöld-fehér csapatnak azonban az ez évi Középeurópa Kupa küzdelmek során elért példátlan sikere ezt a mostani vendégszereplést még sokszorosan nagyobb eseménnyé teszi.

Élénken emlékeztünkben él még az a néhány hét előtti világraszóló sportdiadal, melyet az eredményei alapján jelenleg legjobbnak tartott európai klubcsapat, a bécsi Austria 6:1 arányú legyőzésével aratott a Ferencváros. Határ-

talán örömmel csordultig töltötte ez a páratlan bravur minden magyar sportbarát szívét, mert megemelte és visszaállította az utóbbi időben sok csorbát szenvedett magyar futball becsületét. A Ferencváros amúgy is nagy neve pedig kétszeresen megnőtt, mert a magyar sporttörténelemben s kétszeresen népszerűbb lett a magyar közvéleményben. Alig néhány hete mégcsak ennek s holnap ezt a csapatot az SBTC vendégeként láthatja Salgótarján közönsége.

Legyen a Ferencváros ne csak az SBTC, de az egész Salgótarján vendége, annál is inkább, mert a siker elérésében Sárosi Gyurka, Toldi, Háda és a többiek mellett elsősorban volt a tarjáni Thour Pubinak is oroszlanrésze.

SBTC—Zugló 7:2 (3:1)

SBTC pálya.

600 néző.

Bíró: Takács F.

SBTC Géczy — Gáspár, Ménich, — Takács IV., Turán, Kecskés — Bretter, Takács III., Soltész, Havas, Borsányi.

Zugló: Spindler — Deli II., Winter — Horváth, Kapocsi, Gáspár II. — Szabó, Fézler IV., Kelemen, Gáspár I., Fekecs II.

A SBTC: mindjárt a kezdés után fölénybe kerül s Soltész 25 méterről lövő góllal már a 3. percben megszerzi a vezetést. 1:0. Meddő fölény után a 30. percben Turán szabadrugása a lesgyanus helyzetben álló Bretterhez kerül, aki belövi a második gólt. 2:0. A 40. percben az SBTC bekkjei elengedik Fekecs II-t s a zugló szűs közeli lövését Géczy nem tudja védeni. 2:1. A következő percben 2 szöglet követi egymást a zugló kapu előtt s Borsányi tumultusba kerülő lövését Takács III. bekotorja. 3:1.

A második félidő első perceiben Borsányi, majd egy szögletugrás után Bretter szép lövése érdemel említést. A

7. percben Zugló támad s Fekecs II. kapásból védhetetlenül a meccs legszebb gólját vágja a hálóba. 3:2. Egyenrangú mezőnyjáték folyik. A 14. percben Takács III. az ügyetlenkedő Winter mellett gólt lő. 4:2. A gól után ismét az SBTC kerül fölénybe s a 21. percben Soltész, a 30.-ban pedig Havas növeli az eredményt. 6:2. A 32. percben a vendégcsapat 11-esből szépihetne, Kelemen azonban oldalkapufának lövi a büntetőt. 2. perc múlva Bretter beadásából Soltész fejes góllal állítja be a végeredményt.

Szögletarány 7:0 az SBTC javára.

A zugló csapat gyenge ellenfél volt, mely ellen az SBTC játéka az 5 gólos győzelem ellenére sem volt kielégítő.

Jól játszott Turán, Ménich, Takács III. és Takács IV., a vendégcsapatban pedig Fekecs II., Spindler és Kapocsi.

SBTC „Ü” — PBÜSE 3:2 (2:1)

SBTC pálya.

300 néző.

Bíró: Csala.

SBTC „Ü”: Goda — Gáspár, Mrász — Ruzsinszky, Kohut, Gebur — Tihanyi, Jáktalvi, Soltész, Nyerges, Szentkúti.

PBÜSE: Kasztl — Bozó, Berencsei — Turi, Gasparics, Harti — Rappi, Takács, Bakó, Huszár IV., Huszár III.

A PBÜSE már az első percben vezetéshez jut. Godának szemébesüt a nap s Rappi ejtett magas lövését bevéd. 0:1. Nem sokáig tart a vezetés 3. perc múlva Soltész szökteti Szentkúti s a szélső a szögletvonal mellől éles lapos lövéssel kiegyenlít. 1:1. Jancsár nagy helyzetben hibázik majd két szögletet rúg a PBÜSE, aztán meg az „Ü”. A 20. percben Mrász menti meg a kaput Huszár III. gólbatarló lapos lövésétől. Sok helyzetet hagy ki mindkét csapat, míg a 31. percben Szentkúti elhúz a szélen s az ötös vonalra kanyarodva közlelő gólt lő. 2:1. Az utolsó negyedórában fölényben játszik az PBÜSE, de az „Ü” jól működő védelme szerencsés is s így 3 szögletugrás ellenére is elhárítja az egyenlítést.

A II. félidő második percében Goda

kifut s Huszár III. lövését Ruzsinszky kézzel védi. A 11.-est Gasparik laposan a bal kapufának lövi. Az „Ü” támad s a 10. percben Szentkúti beadásából Soltész védhetetlen gólt lő a bal felső sarokba. 3:1. A 25. percben Soltészt lehívják, mert az első csapatban is fog játszani s a 10 emberrel játszó „Ü” ellen Huszár IV. fejes góllal 3:2-re javítja az eredményt.

Szögletarány 6:4 a PBÜSE javára.

Egyenrangú ellenfelek küzdöttek; az „Ü” szerencsésebb védelmével és gólképesebb csatársorával megérdemelten szerezt meg az 1 gólos győzelmet.

Jó volt az „Ü”-ben Goda, Gáspár, Gebur, Kohut és Soltész, a PBÜSE-ben pedig Marti, Huszár III., Berencsei és Rappi.

HVSE—SSE 2:1 (1:1)

Hatvan.

Bíró: Kocsis.

Barátságos mérkőzésen vereséget szenvedett Hatvanban a SSE. Góllövők: Baráti (2), illetve Rigó.

Löverseny Zagypálfalván.

Nagyszámú közönség érdeklődése mellett folyt le f. hó 8-án Zagypálfalván a járási lövész verseny. Az agilis vezetőségnek sikerült a környék érdeklődését felkelteni és így a salgótarjáni vállalatok, mint a környék nagyobb cégei, emlék tárgyakkal járultak hozzá a verseny minél nagyobb intenzitáshoz!

7 csapat vett részt a versenyen, kik közül I.-s a salgótarjáni acélgyár, II. a salgótarjáni „MOVE”, III. a zagypálfalvai lövész egyesület lett. Az egyéni versenyen I. Szarka Lajos rendőrfelügyelő lett, ki szép kivittlő vándor díjat nyert arany éremmel együtt és a maga válasza-

totta emlék tárggyal lett jutalmazva, II. Galambvári Ferenc, ki a járási ezüst vándor serleget, nagy ezüst érmét és szintén egy emlék tárgyat nyert, III. Szlávik Gusztáv, bronz érmét, IV. Gratz Zoltán és V. Papp Ervin mindegyik egy-egy érmét és díszdíjat kapott.

Női verseny lövészet díjait: I.-t Csérni Ica, II.-t Kosaras Mária és III.-at Kiss Béláné nyerte el éremmel és díszdíjakkal jutalmazva.

A kezdők versenyén az öt helyezésből kitűnt: Szlávik Lajos, Erdős István, Spielberger László, Polaneczky István és Gáspár Béla, mindegyik egy oklevéllel éremmel és egy-egy díszdíjakkal lett jutalmazva, megjegyezvén, hogy

Telefonszám: 46

SALGÓ SERLEG CSOPORT

Telefonszám: 46

mint ÉLASZ. Mátravidéki III. osztály

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Kései, TÁBORI GYULA főtitkár.

Intéző és Fegyelmeztetés.

Kivonat a bizottság augusztus 11-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A bizottság tudomásul veszi ZISE indoklásait s az 1937-38 sportévre szóló benevezését érvényesnek mondja ki.

A bizottság az SBTC anyaegyesület által benevezett két csapata közül az SBTC Törökvs benevezését veszi figyelembe, mivel annak benevezési díjának nagyobb része rendezést nyert és a még hátralékos összeg beletételére a bizottság kérésükre halasztást adott. A másik SBTC csapat benevezését azért nem veheti figyelembe, mert egy és ugyanabban az osztályban egy anyaegyesülethez tartozó két csapat nem szerepelhet.

A B. Csoportban a létszám tehát 14, melyre vonatkozó sorsolást megejtette azzal, hogy a B. Csoport létszámának kérdését, illetve a két SBTC csapat ügyét további megvitatás végett az SSCs közgyűlése elé terjeszti.

KBTK beadványára a Bizottság úgy határoz, hogy az SSCs eddigi jogszokásai alapján a KSE-t feloszlottnak mondja ki azzal, hogy a KSE játékosai bármely egyesülethez azonnal igazolhatók.

Felhívja az egyesületeket, hogy 10 napon belül közöljék a titkársággal, hogy az SSCs hivatalos közlönyét (A Munka lapot) az egyesület címére, vagy az egyesület intézőjének címére kívánják-e küldetni.

Azok az egyesületek, melyek a B. Csoportba beneveztek, de későbbi elhatározásuk folytán az ÉLASZ Mátravidéki III. osztályába, illetve az A. Csoportba

a kezdők között 5-5 lövéssel 132, 119 találattal szerepeltek ami igen szép eredménynek bizonyult. 100-on felül volt a versenyzők száma.

Ezúton hálás köszönetét fejezi ki a Zagypálfalvai Lövész Egyesület a salgótarjáni acélgyárnak, a Hirsch gyárnak, a palack gyárnak és mindazon lelkes sportpártolóknak kik voltak szívesek ajándék tárgyaikkal a sportolók iparkodását jutalmazni, mely országos viszonylatban is szép eredménynek bizonyult! G. L.

Teniszverseny. A „Salgótarjáni Vivó Egyesület” 1937 augusztus 23—29-ig terjedő időben rendezte Salgótarján teniszversenyét. Versenyszámok: 1. Férfi egyes Salgótarján bajnokságáért. 2. Női egyes Salgótarján bajnokságáért. 3. Férfi páros Salgótarján bajnokságáért. 4. Női páros Salgótarján bajnokságáért. 5. Vegyes páros Salgótarján bajnokságáért. Ne-

kívánnának átmenni, ezt mindenakadály nélkül megtehetik, de ebbeli elhatározásukat az SSCs közgyűléseig tartoznak úgy az ÉLASZ-hoz, mint az SSCs titkárságához bejelenteni.

Kelemen István
elnök.

Tábori Gyula
főtitkár.

NYÁRI-KUPA.

Kivonat a nyári kupa bizottság f. hó 12-iki ülésének jegyzőkönyvéből.

A bizottság megállapítja, hogy a Peész-kupát a SISE csapata nyerte meg és így egy évi védelembe vétel végett a serleget és a játékosok részére az érme-
ket kiadni rendeli el.

A bizottság Szajka József SISE játékosát a fegy. szab. 348. §. c. pontja alapján a játéktól 2 óra aug. 9. — okt. 9-ig eltölti.

Bolner s. k.
elnök.

Virosták s. k.
jegyző.

László s. k.
előadó.

Somos nyerte a Peész-kupát.

SiSE—BSE II. 5:1 (0:1) Vezette: Vári.

Az 1937 évi Peész-kupát hatalmas küzdelem után nyerte meg a somosiak derék legénysége. Csaknem reménytelenül mentek a küzdelembe, mert a baglyasiak otthonukban 3 gól előnyre tettek szert és a somosi mérkőzés első félidőjében ezt még egy góllal meg is toldták. A régi SSE játékos Dancsák vezetésével azonban a SISE a második félidőben 20 perc alatt 5 gólt rúgva megnyerte a már elveszettnek hitt mérkőzést. A mérkőzés után a Kupát és érme-
ket László Imre adta át Krepuska elnöknek és a játékosoknak.

vezési díj személyenként 1. P. 50 fillér. 6. Ifjúsági férfi egyes Salgótarján bajnokságáért. 7. Ifjúsági női egyes Salgótarján bajnokságáért. Nevezési díj személyenként 1. P. Az ifjúsági versenyen résztvevők korhatára 18 év. A versenyen csak salgótarjáni lakosok vehetnek részt. Nevezési határidő 1937. VIII. 20-ig bezárólag a S. V. S. tenispályán lévő klubházban fellektetett íveken, Bazsó Gábor pályakezelőnél. S. V. E. Teniszszakosztálya.

Fő utcában három utcai, egy udvari és előszobás lakás, vízvezeték konyhával és mellékhelyiségekkel együtt, **azonnalra kiadó.** Bővebbet a kiadóban. Eladó Karancs u. 21. sz. alatt egy ház hely 2 pincével. Érdeklődni lehet Forgács u. 5. sz. alatt.

Ellátást kaphat I—IV. gimnazista, polgársta, fiu havi 45 P-ért. Pedagógiai ellenőrzés. Értekezni Kassai-sor 59 alatt lehet.

A Magyarság érdekes ujtása a hírlapelőfizetés terén.

A kliring-akció lehetővé teszi a teljes előfizetési díj megtakarítását.

A Magyarság minden egyes előfizetője az előfizetési díjnak megfelelő kliring-szelvényt kap az előfizetési díj be-
küldésekor. Ezen kliring-szelvényeket a kliring-akcióban résztvevő cégek bizonyos százalékos arányában készpénz helyett fogadják el. Ha tehát a Magyarság előfizetője oly cégnél vásárol, amely a kliring-akcióban résztvesz és a szelvényt felhasználja vásárlásainál, akkor a teljes előfizetési díjat visszanyerheti.

De nemcsak a Magyarság előfizetőinek előnyös a kliring-akció, hanem az abban résztvevő cégeknek is, mert a kliring-akcióban való részvételükkel megnyerik vásárlójuknak a Magyarság nagy táborát.

A kliring-akció tehát úgy a szereplő cégeknek, mint az előfizetőknek előnyre szolgál és azért örömmel közöljük, hogy városunkban is csatlakoztak az alábbi cégek ezen akcióhoz.

Bőrkészítő

Friedmann Dávid (2 százalék,

Bátortárház

„Friedmann bútortárház”, csak 30 napon belül fizetésnél (2 százalék)

Drogéria és fényképezési szaküzlet

Bottos drogéria és fényképezési szaküzlet, Fő-utca 27. (5 százalék)

Fényképezés

Kindl Gyula, Fő-u. 45. (5 százalék)

Hentes és mészáros

Ponyi Sándor, Fő-utca, csak 10 pengőn felüli vásárlásnál (2 százalék)

Könyv- és papírkereskedés

Végh Kálmán, könyv- és papírkereskedés, könyvnyomda és könyvkötészet, tankönyvek és szépirodalmi könyvek kivételével (5 százalék)

Női kalap, fűző szalon

Weiszberger Rózsa, Fő-utca 43. (5 százalék)

Órák és órákészítés, szemüveg

Spielberger László, Fő-utca 39. (2 százalék)

Rádió, gramofon, csillár, kerékpár,

Szántó Testvérek, Fő-utca 39., csak készpénzfizetésnél (2 százalék)

Szobafestés és mázolás

Zagyvai Béla, Kassai-sor 6. (5 százalék)

Szőcsmeister

Weinhardt István (3 százalék)

Ujféls

„A Munka” című lap, hirdetésekkel (10 százalék)

Úri, női divat és cipészárhás

Spielberger József és Fia (2 százalék)

Vaskereskedő

Kovács Gyula, Fő-utca 47., csak háztartási cikkek után (3 százalék)

Vendéglő és étterem

Jóvári Mihály, Kassai-sor 11., csak készpénzfizetésnél (5 százalék)